

T58

Carme LXIII, vv. 1-49

Il culto di Cibele

Metro:
galliambi

- 1 Super alta vectus Attis celeri rate maria,
 Phrygium ut nemus citato cupide pede tetigit
 adiitque opaca silvis redimita loca deae,
 stimulatus ibi furenti rabie, vagus animi,
 5 devulsit ilei acuto sibi pondera silice.
 Itaque ut relicta sensit sibi membra sine viro,
 etiam recente terrae sola sanguine maculans,
 niveis citata cepit manibus leve typanum,
 typanum tuum, Cybebe, tua, mater, initia,
 10 quatiensque terga tauri teneris cava digitis
 canere haec suis adorta est tremebunda comitibus:
 “Agite ite ad alta, Gallae, Cybeles nemora simul,
 simul ite, Dindymenae dominae vaga pecora,
 aliena quae petentes velut exules loca
 15 sectam meam secutae duce me mihi comites
 rapidum salum tulistis truculentaque pelagi,
 et corpus evirastis Veneris nimio odio;
 hilarate erae citatis erroribus animum.
 Mora tarda mente cedat: simul ite, sequimini
 20 Phrygiam ad domum Cybebes, Phrygia ad nemora deae,
 ubi cymbalum sonat vox, ubi tympana reboant,
 tibicen ubi canit Phryx curvo grave calamo,
 ubi capita Maenades vi iaciunt hederigerae,
 ubi sacra sancta acutis ululatibus agitant,
 25 ubi suevit illa divae volitare vaga cohors,
 quo nos decet citatis celarare tripudiis”.
 Simul haec comitibus Attis cecinit, notha mulier,
 thiasus repente linguis trepidantibus ululat,
 leve tympanum remugit, cava cymbala recrepant,
 30 viridem citus adit Idam properante pede chorus.
 Furibunda simul anhelans vaga vadit, animam agens,
 comitata tympano Attis per opaca nemora dux,
 veluti iuvenca vitans onus indomita iugi:
 rapidae ducem sequuntur Gallae properipedem.
 35 Itaque, ut domum Cybebes tetigere lassulae,
 nimio e labore somnum capiunt sine Cerere.
 Piger his labante languore oculos sopor operit;
 abit in quiete molli rabidus furor animi.
 Sed ubi oris aurei Sol radiantibus oculis
 40 lustravit aethera album, sola dura, mare ferum,
 pepulitque noctis umbras vegetis sonipedibus,
 ibi Somnus excitum Attin fugiens citus abiit:
 trepidante quem recepit dea Pasithea sinu.

Ita de quiete molli rapida sine rabie
45 simul ipsa pectore Attis sua facta recoluit,
liquidaque mente vidit sine quis ubique foret,
animo aestuante rursus redditum ad vada tetulit.
Ibi maria vasta visens lacrimantibus oculis,
patriam allocuta maestast ita voce miseriter.